

Husdyrtilladelse

Løngvej 9, 4180 Sorø

b

Dato for gyldighed 6. februar 2023
Journalnummer 09.17.21-P19-2-22

SORØ
KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	2
1. Afgørelsen.....	3
1.1 Gyldighed	3
2. Afgørelsens baggrund.....	3
3. Byggeri og anlæg.....	5
4. Landskabelige værdier	7
5. Naturpåvirkning.....	8
6. Nabopåvirkning.....	11
6.1 Lugt	11
6.2 Fluer og skadedyr.....	12
6.3 Støj og rystelser.....	13
6.4 Lys og støv	14
6.5 Transporter.....	14
7. Affald og Kemikalier.....	15
7.1 Affald	15
7.2 Olie og kemikalier.....	15
7.3 Energi- og vandforbrug.....	15
8. Høring og klagevejledning	16
8.1 Høring.....	16
8.2 Klagevejledning	16
9. Bilag.....	17
Bilag 1- Placering af produktionsanlæg og gødningsanlæg	17
Bilag 2 - Oversigt over placering af flytbare hytter.....	18
Bilag 3 - Oversigt over eksisterende beplantning i nærområdet.....	18
Bilag 4 - Kort over de nærmeste § 3 beskyttede søer.....	19
Bilag 5 - Oversigt over vilkår.....	20

1. AFGØRELSEN

Ansøger ønsker en husdyrtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b til produktion af ammekvæg med opdræt, får, heste, grise, høns og ænder. Gødning fra husdyrbruget opbevares på møddingsplads med afløb til opsamlingsbeholder.

Husdyrbruget er beliggende på matrikel nr. 11 b Pedersborg by, Pedersborg.

Kommunens vurdering

Sorø Kommune vurderer på baggrund af det indsendte ansøgningsmateriale, at etableringen ikke giver anledning til væsentligt øget miljøpåvirkning i henhold til de gældende regler¹. Sorø Kommunes vurderinger er nærmere beskrevet under de enkelte afsnit.

Husdyrtilladelsen er betinget af en række vilkår, der er beskrevet i de enkelte afsnit i afgørelsen. En samlet oversigt over vilkår fremgår af bilag 5.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne husdyrtilladelse.

1.1 GYLDIGHED

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis afgørelsen kun delvist udnyttes inden fristens udløb, bortfalder den uudnyttede del.

Hvis tilladelsen kun delvist udnyttes, ændres forudsætningen for beregningerne i tilladelsen. Det kan derfor være nødvendigt, at der efterfølgende indsendes nye beregninger, der viser at produktionen lever op til lovens krav på tilladelsestidspunktet.

Tilladelsen til etableringen af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet. Det betyder, at hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt².

2. AFGØRELSENS BAGGRUND

Sagsforløb og forudsætninger

Der har ikke tidligere været husdyrproduktion på ejendommen. Sorø Kommune blev i sommeren 2022, via et udtræk fra CHR, opmærksom på, at der var etableret et erhvervmæssigt dyrehold på ejendommen Løngvej 9, der ikke var blevet anmeldt til kommunen. Efter at have kontaktet ejer af ejendommen, har Sorø Kommune den 22. august 2022 modtaget ansøgning om husdyrtilladelse efter husdyrbruglovens § 16b.

Der ønskes etablering af mere end 100 m² produktionsareal til blandet dyrehold på ejendommen, bestående af 180 m² produktionsareal til flexproduktion af "alle kvæg, heste, får og geder på dybstrøelse", 20 m² produktionsareal til gæs og ænder samt 11 m² produktionsareal til høns. Derudover er der ansøgt om 15 flytbare hytter til frilandsgrise, to flytbare læskure til får, to flytbare læskure til opfodning af 1000 frilandsænder til slagting.

¹ Lov. nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

² jf. Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug § 55

Produktionsarealet i stalde og fast placerede læskure samt dyrevelfærdsreglerne er bestemmende for, hvor mange dyr der kan produceres på ejendommen.

Nærværende husdyrtilladelse er udarbejdet på baggrund af nedenstående materiale:

- Ansøgningen om husdyrtilladelse, som er fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk. Der er tale om skema nr. 236128 - version 4, som er indsendt den 22. august 2022.
- Supplerende oplysninger indsendt i forbindelse med sagsbehandlingen.

Ansøgningen er omfattet af reglerne om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16b. Da ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion ikke overstiger 750 kg N/år, skal der i afgørelsen ikke fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Kommunen har på baggrund af det indsendte ansøgningsmateriale vurderet, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af omgivelserne, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering for projektet.

Læsevejledning

I de efterfølgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Under de enkelte afsnit vurderer kommunen, om ændringen kan holdes inden for lovens rammer. Når kommunen har fastsat vilkår, vil begrundelsen for vilkåret være beskrevet detaljeret i kommunens vurdering.

I det omfang ansøger har redegjort for ejendommens miljømæssige forhold vil det komme først i afsnittet.

I afgørelsen bruges begreberne stald og produktionsareal

- Stald - er hele bygningen
- Produktionsareal - er arealet, hvor dyrene befinder sig

Definitioner

Ansøger har indsendt ansøgningen gennem Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, hvor alle beregninger er foretaget.

Tilladelsen gives efter:

- Lov. nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer - i resten af teksten blot kaldet "husdyrbrugloven".

3. BYGGERI OG ANLÆG

Der ønskes etableret en produktion af ammekvæg med opdræt, får, heste, svin, ænder og høns tilladt efter husdyrbrugloven. Placering af stalde og opbevaringsanlæg fremgår af Figur 1.

Figur 1 - Anlægstegning. Staldafsnit markeret med rød, møddingsplads er markeret med blå. Maskinhallen er markeret med grøn og skel er markeret med rød streg. Numrene på staldafsnit svarer til nummereringen i Tabel 1.

Ejendommens samlede produktionsareal bliver 201 m², der etableres i en eksisterende ladebygning, et hønsehus samt i to fastplacerede læskure, se tabel 1. Derudover er der søgt om to flytbare læskure til får, 15 flytbare læskure til svin og to flytbare andehuse.

Ansøger har via Miljøstyrelsens ansøgningssystem søgt om Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder på dybstrøelse i tre af staldafsnittene. Flexgruppe betyder, at der frit kan vælges mellem de oplyste dyretyper.

Tabel 1 - Husdyrbrugets produktionsareal

Staldafsnit	Produktion	Staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	120
1	Gæs, ænder	-	20
2	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	29
3	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	31
4	Høner, konsumæg, økologiske	Gulvdrift og gødningskumme	11
Total			201

Ansøger har søgt om dispensation fra afstandskrav til egen beboelse, da afstandskravet på 15 meter mellem staldbygningen og beboelsen ikke er overholdt. Der er 13,2 meter imellem, og der ønskes en dispensation, da ansøger gerne vil benytte en eksisterende bygning til staldafsnit. Det er ansøgers opfattelse at det vil være alt for stor en miljøbelastning at nedrive en bygning for at opføre en ny bygning som blot er flyttet 1,8 meter.

Der etableres ny møddingsplads med afløb til opsamlingsbeholder, se tabel 2. På møddingspladsen opbevares gødning fra hesteboksene samt fra ællinger. Hestene går ude så meget som muligt og ællingerne vil som udgangspunkt kun være i stalden ca. 6 uger. Dybstrøelse fra kvæg, får og svin køres direkte ud og oplagres dermed ikke på møddingspladsen.

Tabel 2 - Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg

Møddingsplads	Gødningstype	Overdækning	Areal m ²
1	Kvæg, heste, får og geder	Presenning el.lign.	12
Total			12

Kommunens vurdering

Sorø Kommune har konstateret, at husdyrbrugets anlæg overholder alle afstandskrav, der fremgår af husdyrbruglovens § 8, på nær afstandskravet på 15 meter til egen beboelse. Der er søgt om dispensation fra dette afstandskrav, og Sorø Kommune har givet den ansøgte dispensation. Kommunen vurderer, at placering af stalden nærmere end 15 meter fra egen beboelse ikke vil påvirke andre ens ansøger selv, og at der derfor kan dispenseres fra dette afstandskrav.

Husdyrbrugets samlede ammoniakemission er i ansøgningseskemaet beregnet til 172 kg NH₃-N pr. år. For husdyrbrug med en ammoniakemission under 750 kg NH₃-N pr. år er der ikke krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission, hvorfor der ikke er foretaget nogen beregning heraf.

Kommunen finder det væsentligt, at anlægget indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er angivet i ansøgningsmaterialet, da disse oplysninger ligger til grund for kommunens beregninger og vurderinger (natur, lugt mv.). Kommunen stiller vilkår til størrelse, placering og indretning af produktionssystemerne i de enkelte staldafsnit, da produktionstilladelsen fastsættes herudfra. Da der er ansøgt om flexgrupper i nogle af staldafsnittene, er emissionerne af lugt og ammoniak i disse afsnit beregnet ud fra worst case.

Sorø Kommune vurderer, at møddingspladsen lever op til de gældende regler og indrettes og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser. Det er ejers ansvar at der er opbevaringskapacitet nok til at leve op til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og dette forhold bliver kontrolleret ved miljøtilsyn.

Der er i ansøgningskemaet angivet, at der på ejendommen er tale om en økologisk produktion, og kommunen stiller vilkår hertil, da beregninger og vurderinger er foretaget på baggrund af økologireglerne.

Vilkår:

3.1.1 Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter, dyretyper og staldsystemer skal være i overensstemmelse med angivelserne i nedenstående tabel:

Staldafsnit	Produktion	Staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	120
1	Gæs, ænder	-	20
2	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	29
3	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	31
4	Høner, konsumæg, økologiske	Gulvdrift og gødningskumme	11
Total			201

Stalde skal placeres som angivet på Bilag 1.

3.1.2 Husdyrbruget gødningsanlæg skal indrettes i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Møddingsplads	Gødningstype	Overdækning	Areal m ²
1	Kvæg, heste, får og geder	Presenning el.lign.	12
Total			12

Gødningsanlæg skal placeres som angivet på Bilag 1.

3.1.3 Husdyrbruget skal drives økologisk, og skal leve op til økologireglerne og være optaget på Fødevarestyrelsens liste over økologikontrollerede virksomheder i Danmark.

4. LANDSKABELIGE VÆRDIER

I en eksisterende bygning på ejendommen indrettes der staldafsnit til ammekvæg, heste og får samt ænder. På den ene fold opstilles skure i form af to rundbuehaller til kvæg i løsdrift. Rundbuehallerne er mørkegrønne, og fremstår dermed ikke markant i landskabet. Placeringen af rundbuehallerne fremgår af Figur 1, hvor de er markeret med nr. 2 og 3.

Til får, ænder og frilandsgrise opstilles læskure i form af flytbare grisehytter. Hytterne er stålhytter på 2 x 2,5 m og med en højde på 1,2 m. De er lavet af galvaniserede stålplader, og de vil med tiden blive matte. Foldene, hvor der opstilles flytbare skure til grise og får, samt placering af andehuse kan ses på Bilag 2.

Kommunens vurdering

Da der opføres to nye fast placerede rundbuehaller, samt opstilles 19 flytbare læskure (grisehytter) i forbindelse med projektet, har kommunen foretaget en vurdering af, hvorvidt der sker en væsentlig påvirkning af landskabet. Derudover har Kommunen påset, at projektet ikke er i strid med fredninger og beskyttelseslinjer samt eventuelle retningslinjer i kommuneplanen.

Husdyrbruget ligger udenfor områder der i Kommuneplan 2019-2030 er udpeget som områder med landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, økologiske- og rekreative værdier.

Kommunen vurderer, at opsætning af faste og flytbare læskure ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet eller forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, økologiske- eller rekreative værdier i området. I landskabet omkring ejendommen er der eksisterende afskærmende beplantning i form af læbælter, se bilag 3. Den eksisterende beplantning afskærmer i væsentlig grad for indkig til de folde, hvor der placeres læskure.

Sorø Kommune vurderer, at etablering af husdyrbruget ikke vil have væsentlig betydning for de omboendes oplevelse af landskabet og har derfor ikke stillet vilkår til yderligere afskærmende beplantning.

5. NATURPÅVIRKNING

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der kræver tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugloven, skal der foretages en vurdering af, om etableringen vil have en væsentlig negativ påvirkning på den omkringliggende natur. Som baggrund for vurderingen anvendes ansøgningssystemets beregninger af ammoniakdeposition på de omkringliggende naturområder.

Kommunes vurdering

Sorø Kommune har i ansøgningssystemet foretaget beregning af ammoniakdepositionen til de nærmeste naturområder i kategori 1, 2 og 3 samt til øvrig § 3 natur.

Kategori 1-natur: Arealer beliggende indenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, der er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Kategori 2-natur: Højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha beliggende udenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder.

Kategori 3-natur: Øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.

Øvrig § 3 natur: Øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal påse, at ammoniakdepositionen til kategori 1, 2 og 3 naturområderne ikke overskrider de fastsatte grænseværdier, samt at øvrig § 3-beskyttet natur ikke modtager en ammoniakdeposition, der vil medføre en tilstandsforandring.

Kommunen skal desuden vurdere, hvorvidt der kan ske påvirkning af yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, der er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Kategori 1-natur

Nærmeste Natura 2000 område er Nordlige del af Sorø Sønderkov (Natura 200-område nr. 160, Habitatområde 141), der ligger omkring 2.800 m sydøst for ejendommen. Nærmeste kategori 1 naturområde indenfor Natura 2000-området er et skovområde med Bøg på muld. Der er foretaget ammoniakdepositions-beregning fra husdyrbruget til nærmeste punkt i kanten af naturområdet, og der sker ingen påvirkning med ammoniak. Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug.

Sorø Kommune vurderer, at etableringen af husdyrbruget ikke har en negativ effekt på Natura 2000, eller vil forhindre området naturtyper og arter i at opnå gunstig bevaringsstatus.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-naturområde er et overdrev, der ligger ca. 1.300 m nordøst for ejendommen. Beregning af ammoniakdepositionen viser, at overdrevet ikke modtager ammoniakdeposition fra husdyrbruget.

Sorø Kommune vurderer, etableringen ikke har en negativ effekt på kategori 2-natur.

Kategori 3- natur

Nærmeste kategori 3-naturområde er en mose, der ligger 145 m nordøst for den ene rundbuehal (nr. 2 på Figur 1). Sorø Kommune har i ansøgningsystemet beregnet, at der sker en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år

Jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 29 kan der stilles krav til en merbelastning på ned til 1 kg N/ha/år til kategori 3natur, beregnet i forhold til nudriften eller 8-årsdriften. Natur- og Miljøklagenævnet har tidligere udtalt, at merbelastninger på naturområder mindre end 1 kg N/ha/år efter den tilgængelige viden ikke vil medføre, at der sker en tilstandsændring, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til naturområdet.

Da der i det konkrete tilfælde sker en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år vurderer kommunen, at etablering af husdyrbruget ikke vil medføre en tilstandsændring af den nærliggende mose.

Øvrig § 3 natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere søer efter naturbeskyttelseslovens § 3, og Sorø Kommune har foretaget beregning af ammoniakdepositionen til de 3 nærmeste søer, se Bilag 4. Beregningerne viser, at den nærmeste sø vil modtage mellem 1,4 og 1,8 kg N/ha/år og de 2 andre søer begge vil modtage 0,2 kg N/ha/år i merdeposition ved etablering af husdyrbruget.

Resultater en udvidelse, ændring eller etablering af en produktion i en merbelastning på over 1 kg kvælstof til et naturområde, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, skal kommunen vurdere, om denne merbelastning vil føre til en ændring af naturområdets tilstand.

I den konkrete sag skal kommunen derfor vurdere, om der ved etablering af husdyrbruget vil ske en tilstandsændring for den sø, der ligger nærmest husdyrbrugets anlæg.

Generelt ligger tålegrænsen for søer og vandhuller på mellem 10 og 25 Kg N/ha/år³, dog vil tålegrænsen for næringsfattige søer, omfattet af kategori 1 eller 2, have en tålegrænse der blot ligger mellem 5 og 10 kg N/ha/år⁴. Søen er ikke kategoriseret som en næringsfattig sø, og Sorø Kommune har ikke kendskab til, at der skulle være tale om særlige værdifulde naturforhold i søen, snarere er der tale om 'almindelig natur' som den oftest ses i landbrugsområder. Områdets samlede baggrundsbelastning med ammoniak ligger på 10,4 kg N/ha/år⁵, hvilket betyder at den samlede maksimale ammoniakdeposition til søen efter etablering af husdyrbruget vil være på 12,2 kg N/ha/år.

Sorø Kommune vurderer, at en samlet ammoniakdeposition på 12,2 kg N/ha/år, som resultat af en merdeposition på 1,8 kg N/ha/år ikke vil medføre en tilstandsændring i søen, og der er derfor ikke stillet vilkår til begrænsning af ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Der er i forbindelse med sagsbehandlingen søgt på "Naturdata" efter bilag IV arter (og rødlistearter) i en afstand af mere end 500 m omkring staldanlægget. Der er ikke fundet registreringer af hverken bilag IV arter eller rød-listearter, og vurderes ikke at være sandsynlighed for væsentlige forekomster af bilag IV arter i de landbrugsprægede omgivelser. Arter omfattet af bilag IV kan dog have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen, ofte tilknyttet gammel skov (kategori 3-natur). Arterne vurderes dog generelt ikke at blive negativt påvirket af øget

³"Tålegrænser for dansk natur." Opdateret landsdækkende kortlægning af tålegrænser for dansk natur og overskridelser heraf, Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 69 2013

⁴"Opdatering af empirisk baserede tålegrænser." Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi. Dato: 6. september 2018

⁵[Danmarks Arealinformation \(miljoportal.dk\)](http://DanmarksArealinformation(miljoportal.dk)), Samlet deposition af kvælstof til miljøgodkendelser (2018-2020)

ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug.

Eremit *Osmoderma eramita* findes i Natura 2000 området nr. 160, Nordlige del af Sorø Sønderkov (EF-habitatområde nr. 141), hvor den er det væsentligste udpegningsgrundlag. Arten er knyttet til gamle løvtræer med smuldfyldte hulheder, typisk i gammel skov (kategori 3 natur). Arten vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug.

Hasselmus *Muscardinus avellanarius* findes i dele af kommunens sydvestlige hjørne, hvor den især er knyttet til tæt skov under 10 m højde med stor artsdiversitet af træer og buske og mange brombærbuske, tjørne- og rønnebærtræer. Arten vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug.

Odder *Lutra lutra* forekommer i kommunen i en tynd bestand tilknyttet Åmose Å systemet, hvor den indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 156, Store Åmose, Skarre Sø og Bregninge Å (EF-habitatområde H137). Arten lever overvejende i beskyttede vandløb og tilknyttede moser, søer, skov mv. Den vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løvfrø *Hyla arborea*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Strandtudse *Bufo calamita* forekommer i grusgravsområder omkring Lyng Huse/ Stokkehuse/ Bromme. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padde eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeuddet til skade for både padde og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Samlet konklusion

Sorø Kommune konstaterer på baggrund af de foregående afsnit, at beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven er overholdt. Endvidere vurderer kommunen, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter, har en væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000-områder eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter⁶. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

6. NABOPÅVIRKNING

6.1 LUGT

Husdyrbrugets lugtemission beregnes i lugtenheder ud fra dyretype, staldsystem og m² med indregnet effekt af anvendt miljøteknologi (hvis relevant). Beregningerne er foretaget i ansøgningssystemet, som beregner anlæggets geneafstande, der er større jo flere lugtenheder, der produceres på anlægget. Udover geneafstandene beregnes der en lugtkonsekvenszone i ansøgningssystemet. Lugtkonsekvensafstanden fra dette husdyrbrug beregnes til 76 meter og

⁶ Jf. §§ 6, 7 og 10 i Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

bruges som radius til at afgrænse hvilke boliger, der kan blive berørt af lugt fra dyreholdet, og som skal høres i forbindelse med udarbejdelse af tilladelsen. Geneafstandene beregnes til nærmeste enkeltliggende bolig i landzone (uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger), til samlet bebyggelse eller område i landzone udlagt til boliger eller rekreativ aktivitet og til byzone.

Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Enkelt bolig - Løngvej 5	24,9	377
Samlet bebyggelse - Haverupvej 32	44,3	1.182
Byzone / Sommerhusområde - Bynavn	78,9	432

Kommunens vurdering

Lugtgeneafstandene er beregnet for alle fastplacerede staldafsnit. Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldafsnit til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Hvis der er flere lugtkilder (flere staldafsnit) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere staldafsnit med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne", hvorfor kommunen har stillet vilkår, om generel renholdelse af stald- og foderarealer.

Vilkår:

6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at produktionsarealer holdes tørre og at dyrene holdes rene.

6.2 FLUER OG SKADEDYR

Der er opsat flue/klæge/hestebremse fanger i sommerhalvåret ved dyrenes drikkebrug. Det tager de fleste fluer, men da alle dyr primært er ude, er der ikke de store flue problemer. Det er planen at indkøbe en lukket 20-fods container til opbevaring af foder, så rotter ikke kan komme til foderet.

Kommunens vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mus m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer. Kommunen stiller vilkår til, at der på ejendommen foretages fluebekæmpelse i henhold retningslinjer for økologisk drift.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt at holde stalde, lagre og andre anlæg rottesikrede så vidt det er muligt, herunder at foder opbevares i lukkede beholdere. Derudover at der i videst muligt omfang holdes ryddeligt og renholdt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr og skabe

uhygjniske forhold. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, der derefter anviser bekæmpelse.

Vilkår:

6.2.1 På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitets fastsatte retningslinjer herom og under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende for økologisk drift.

6.3 STØJ OG RYSTELSER

Der forventes ingen problemer med støj og rystelser. Der anvendes minilæsser til udbringning af wrap og halm. Den kører ca. 80 timer om året.

Kommunens vurdering

Der vil som udgangspunkt ikke forekomme væsentlig støj fra husdyrbruget, da der er tale om et ekstensivt drevet husdyrbrug med primært med udegående dyr. Støj fra maskiner vil være sjældent forekommende og da der vil kun forekomme transporter med halm og foder i begrænset omfang, vil støjgener herfra ligeledes være begrænsede.

Sorø Kommune vurderer, at eventuelle støjgener fra husdyrbrugets bygningsparcel, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter. Tilsvarende vurderer kommunen, at husdyrbrugets forskellige anlæg og maskiner på bygningsparcellen ikke giver anledning til rystelser eller lavfrekvent støj for omboende. Der er stillet vilkår om maksimal støjbelastning, for at sikre omboende mod unødige støjgener.

Vilkår:

6.3.1 Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

	Tidsinterval	Referencetidsrum	Grænseværdi, dB(A)
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	8 timer	55
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	7 timer	55
Lørdag	Kl. 14.00-18.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	8 timer	45
Aften	Kl. 18.00-22.00	1 timer	45
Nat	Kl. 22.00-07.00	½ time	40

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.”

6.3.2 Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger⁷. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, der er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

6.4 LYS OG STØV

Der er på nuværende tidspunkt ikke nogen form for udendørs belysning i forbindelse med stalden, men der forventes at blive opsat en enkelt lampe, så det er muligt at lukke hestene fra stalden på fold, mens det er mørkt og hvis det er mørkt når der skal muges ud om vinteren. Den vil kun være tændt i det meget korte tidsrum hvor der er behov. Der forventes ingen udfordringer med støv, da dyrene primært opholder sig udendørs og derfor håndteres halm som strøelse udendørs.

Kommunens vurdering

Der er ikke tændt udendørsbelysning udover hvad der er nødvendigt i forbindelse med ud og indlukning af dyrene i vinterperioden. Støvgener kan primært forekomme i forbindelse med håndtering af strøelse, men der vil ikke være støvgener udenfor husdyrbrugets egne arealer.

Sorø Kommune vurderer, at eventuelle støv- og lysgener, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer, og der er ikke stillet vilkår hertil.

6.5 TRANSPORTER

Der vil være meget få transporter i forbindelse med husdyrbruget. Foder forventes at blive leveret ca. 1 gang pr. måned. Alle transporter kommer ad Løngvej, og der er kun 1 adgangsvej til husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Kommunen skal vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. I tilladelsen kan der primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel, hvis der er flere adgangsveje til husdyrbruget. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Dette fremgår af husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, samt af afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet⁸.

I vurderingen af transportpåvirkningen finder kommunen det væsentligt, at landzonen i praksis betragtes som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen derfor må acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug, herunder visse transportgener.

Spørgsmål om for eksempel belastning og vedligeholdelse af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

⁷ Bekendtgørelse nr. 2362 af 26/11/2021 om kvalitetskrav til miljømålinger.

⁸ For eksempel afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet af 12. juli 2019 - 18/09267.
<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0e93ac8a-177d-4be5-b3ab-b24ed3c5f035>

Sorø Kommune vurderer, at det anførte antal transporter til og fra ejendommen er realistisk og på et niveau, der kan forventes af denne størrelse husdyrproduktion. Transporter i dette omfang vurderer kommunen ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende, og der er ikke stillet vilkår i tilladelsen til begrænsning af transportgener.

7. AFFALD OG KEMIKALIER

7.1 AFFALD

Der vil være meget lidt affald i forbindelse med husdyrbruget, f. eks. fodersækker og det køres løbende på genbrugspladsen.

Kommunens vurdering

Affald fra husdyrbruget skal opbevares, håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med bestemmelserne i kommunens affaldsregulativer og den til enhver tid gældende lovgivning. Det er regler, som gælder alle virksomheder, og reglerne behøver således ikke fremgå af de individuelle godkendelser/tilladelser.

Sorø Kommune finder i den konkrete sag ikke grundlag til at stille yderligere vilkår til håndtering af husdyrbrugets affald.

7.2 OLIE OG KEMIKALIER

Der opbevares hverken spildolie eller kemikalier på husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Opbevaring og bortskaffelse af olier og kemikalier skal følge Sorø Kommunes forskrift herfor. De regler, der fremgår af forskriften, gælder alle virksomheder og reglerne behøver således ikke fremgå af de individuelle godkendelser/tilladelser.

Sorø Kommune har ikke fundet grundlag for at stille yderligere vilkår hertil.

7.3 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Da der ifølge lovgivningen ikke er oplysningspligt vedr. forbruget på el og vand for et husdyrbrug af denne størrelse stiller kommunen ikke vilkår til dette. Det bør dog være i ansøgers egen interesse at følge forbruget, og kommunen opfordrer til at følge forbruget, f.eks. ved kvartalsaflysninger af el- og vandforbrug.

8. HØRING OG KLAGEVEJLEDNING

8.1 HØRING

Orientering om udkast til husdyrtilladelse blev den 10. januar 2023 sendt til naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone samt i høring hos ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger.

I høringsperioden indkom der en enkelt bemærkning fra en nabo, der ønskede held og lykke med projektet.

8.2 KLAGEVEJLEDNING

Ansøger selv kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest d. 6. marts 2023 kl. 23.59.

Klageportalen findes på www.naevneneshus.dk. Du logger på med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.naevneneshus.dk. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Hvis der klages over tilladelsen, kan den ikke udnyttes før klagesagen er afgjort. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog bestemme andet.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort jf. husdyrbruglovens § 90.

Der er til enhver tid aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

9. BILAG

BILAG 1- PLACERING AF PRODUKTIONSANLÆG OG GØDNINGSANLÆG

Staldafsnit er markeret med rød og gødningsanlæg er markeret med blå. Numrene på anlæg refererer til numrene i Tabel 1 i afgørelsen.

BILAG 2 - OVERSIGT OVER PLACERING AF FLYTBARE HYTTER

Rød: 15 hytter til grise, Blå: 2 hytter til får, brun: 2 hytter til ænder

BILAG 3 - OVERSIGT OVER EKSISTERENDE BEPLANTNING I NÆROMRÅDET

BILAG 4 - KORT OVER DE NÆRMESTE § 3 BESKYTTEDE SØER

De nærmeste § 3 beskyttede søer er skraveret, de grønne markeringer er beregningspunkter for ammoniakdeposition.

BILAG 5 - OVERSIGT OVER VILKÅR

3.1.1 Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter, dyretyper og staldsystemer skal være i overensstemmelse med angivelserne i nedenstående tabel:

Staldafsnit	Produktion	Staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	120
1	Gæs, ænder	-	20
2	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	29
3	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	31
4	Høner, konsumæg, økologiske	Gulvdrift og gødningskumme	11
Total			201

Stalde skal placeres som angivet på Bilag 1.

3.1.1 Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter, dyretyper og staldsystemer skal være i overensstemmelse med angivelserne i Tabel 1. Stalde skal placeres som angivet på Figur 1.

3.1.2 Husdyrbruget gødningsanlæg skal indrettes i overensstemmelse med Tabel 2 og placeres som angivet på Figur 1

3.1.4 Husdyrbruget skal drives økologisk, og skal leve op til økologireglerne og være optaget på Fødevarestyrelsens liste over økologikontrollerede virksomheder i Danmark.

6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at produktionsarealer holdes tørre og at dyrene holdes rene

6.2.1 På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitets fastsatte retningslinjer herom og under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende for økologisk drift.

6.3.1 Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

	Tidsinterval	Referencetidsrum	Grænseværdi, dB(A)
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	8 timer	55
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	7 timer	55
Lørdag	Kl. 14.00-18.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	8 timer	45
Aften	Kl. 18.00-22.00	1 timer	45
Nat	Kl. 22.00-07.00	½ time	40

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.”

- 6.3.2 Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger⁹. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, der er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

⁹ Bekendtgørelse nr. 2362 af 26/11/2021 om kvalitetskrav til miljømålinger.

SORØ
KOMMUNE